

НАЧАЛНО УЧИЛИЩЕ „ ЕДИНСТВО ”- ПЛЕВЕН
гр. Плевен, ул. „Бяло море” № 2; тел. 064 824280;
e-mail: info-1500101@edu.mon.bg

УТВЪРЖДАВАМ:

Диана Димитрова

Директор на НУ „Единство”, - Плевен

Заповед № РД – 12- 494/12.09.2025 г.

ПЛАН-ПРОГРАМА НА УЧИЛИЩНАТА КОМИСИЯ ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО

за учебната 2025 / 2026 година

Настоящият план е разгледан и приет на заседание на ПС,

протокол № 9/ 02.09.2025 г.

I. Общо представяне на програмата

Обучението по безопасност на движение по пътищата в училище е неделима част от цялостното възпитание, обучение и социализиране на учениците. Дългосрочната цел на това обучение е създаването у ученика определен начин на мислене и поведение на пътя, които ще му осигурят защитна система, като участник в движението на база развита сензорика и ще му позволи да вижда, предвижда и анализира дадена пътна ситуация в нейното развитие.

В обучението по безопасност на движение по пътищата в тази възраст ученикът е поставен в нова учебна ситуация. От гледна точка на Закона за движение по пътищата той вече има право да се вози до водача и така да възприема, анализира и оценява пътната среда от позиция на бъдещ водач.

Това за него е възможност да сравнява наученото по безопасност на движение по пътищата, доколкото и как може да бъде видяно в поведението на другите участници в движението.

II. Цели на обучението

1. Вербална комуникация и осъществяване на комуникация на ниво родови и видови понятия от пътната среда.
2. Възприемане, анализиране и прогнозиране на развитието на пътна ситуация.
3. Сравняване на различни видове пътища, познаване на различните видове пътни превозни средства и основни групи пътни знаци.
4. Познаване на МПС със специален режим на движение.
5. Проявяване на отговорност и самоконтрол, като участник в пътното движение.
6. Отговорност и самоконтрол спрямо употребата на алкохол.
7. Работа с пътни карти GPS навигация и схема на двутактов двигател (мотопед).

Основни цели

1. Опазване живота и здравето на учениците в училище и извън него.
2. Формиране у учениците на съзнателно и отговорно отношение към въпросите на личната безопасност и тази на околните, придобиване на основни знания и умения за разпознаване и оценка на опасните ситуации и оказване на помощ в случай на опасност.

III. Специфика на възпитанието и обучението

Психофизиологически профил на учениците от начален етап, като участници в пътното движение, се характеризира по отношение на:

1. Зрително възприятие

За учениците от тази възраст, като участници в движението е характерно, че зрителните им възприятия са непълни. Причините няколко:

- Ниският ръст, който ги затруднява при възприемане на оразмерената за възрастните пътна среда;
- Тясното поле на периферното зрение. При учениците в тази възраст зрителното поле по хоризонтала е 90 градуса, срещу 150 - 170 при възрастните, а по вертикала - 70 градуса, срещу 120 при възрастните. Периферията на ретината изпълнява стражева роля и когато периферното зрение е неразвито, затворено, тази негова функция е ограничена. По-бързото развитие на периферното зрение се забелязва едва след десетата година. Чрез периферното зрение най-напред се забелязва движението на предметите, преди всички други техни свойства.

2. Слухово възприятие

Учениците в начален етап имат недиференцирано слухово възприятие.

За него е характерно непълното и неточното определяне посоката и източника на звук. Това се дължи на неразвения все още в тази възраст бинаурален слух, т.е. на системата, която осигурява възприемане на звука с двете уши.

Благодарение на бинауралния слух възрастният човек вече много точно може да определи източника на звук в пространството.

3. Особенности на вниманието

Вниманието на ученика в този етап има следните недостатъци:

3.1. Бърза подвижност и недостатъчна концентрираност, които говорят за едно неустойчиво внимание, подчинено на висока емоционалност и импулсивност;

3.2. Опасно разсейване (изчезване) на вниманието, което се проявява най-често, тогава, когато ученика мисли, че е защитен на пътя от някакъв външен фактор.

За него това са случаите:

- когато върви заедно с възрастен човек;

- когато е с група деца;

В тези случаи, поради стеснения обем на вниманието, той не може да се ориентира в бързо променящата се пътна среда и вероятността да пострада е голяма.

4. Двигателни функции и поведение на пътя

Учениците имат голяма двигателна активност. Това е тренировка и упражняване на тяхната моторика за усъвършенстване регулиращото влияние на различните мозъчни центрове върху нея. В тази възраст все още има съществена разлика между възприемане и съответното действие. Учениците могат да видят и да разберат някои пътни ситуации, но не винаги могат да реагират правилно на тях или реагират по-бавно от възрастните, поради липса на достатъчно опит, тъй като им е нужно повече време, за да извършат определени двигателни действия, породени от зрителен или слухов дразнител на пътя.

Двигателните умения в тази възраст допълнително се затрудняват и от преобладаващата импулсивност в тяхното поведение. Много често голямата емоционалност, проявена от тях например при падането на една топка на платното, ги кара да забравят за всички опасности около тях.

Същото поведение можем да наблюдаваме и в играта им. На границата между този детски свят и света на възрастните стават произшествията на пътя.

В тясна връзка с поведението на ученика е и неговият стартов рефлекс.

Най-често той представлява мускулно напрежение, замръзване на място и обща напрегнатост при поява на определен слухов дразнител. В следващия момент вече идва ред на определено двигателно действие. Но в случая то е последица от възприетата и преработена информация, съпоставена с миналия опит.

Колкото е по-пълна тази информация и колкото по-богат е миналия опит, толкова по-правилно ще бъде взетото решение. Докато възрастните могат да се справят с такава задача добре, същото не може да кажем за учениците от първи до четвърти клас.

5. Ориентиране във времето и пространството

За малките ученици е значително по-трудно да възприемат времето, отколкото пространството. Причината е в самата природа на времето като обект на познание, а именно:

- времето тече. Това означава, че нито една, дори и най-малка негова част, не може да бъде възприета отведнъж, едно моментно, а само последователно - начало и след това край - в секунди, минути и часове;

- у човека няма специален анализатор за време. То се познава посредствено чрез движението и ритъма на жизнените процеси - пулс, честота на дишане или с часовник;
- възприемането на времето лесно се изопачава от субективни фактори като: запълненост на временния интервал с вид дейност; значимост на дейността за субекта; емоционалното състояние на самия човек и др.

Учениците трябва да могат да следят времето, за да се справят успешно с възложените им задачи, но изследванията показват, че в представите на първокласника една минута е равна средно на 11,5 секунди. Очевидно е, че учениците от този етап силно подценяват продължителността на минутата като интервал от време.

В края на началната училищна възраст, на основата на всекидневната си практика, учениците се научават, че за изминаване на по- голямо разстояние е нужно повече време и обратно. И въпреки това те се затрудняват, когато трябва да сравнят времето, за което автомобил ще измине права отсечка с определена дължина, с това на друг автомобил, който ще измине отсечка със същата дължина, но с начупен профил.

II. ОСНОВНИ ЗАДАЧИ

1. Да се формират и усъвършенстват сензомоторни умения за защита у учениците:

- Да възприемат и разграничават цветове, форми, движение, скорост, покой;
- Да възприемат и различават шумове от пътни превозни средства;
- Да придобиват и развиват двигателни умения (движения на тялото и главата, определяне на посоките “ляво-дясно”, “горе-долу”, спрямо точка в себе си и спрямо точка извън себе си), насочени към възприемане на оптимално количество информация.

2. Да се формират и усъвършенстват интелектуални умения:

- Да се ориентират в реална пътна ситуация като пешеходци и пътници в обществения транспорт;
- Да могат да определят елементите на пътната среда в квартала, около дома и около училището;
- Да откриват грешки в поведението на пешеходци и пътници в обществения транспорт в различни ситуации;
- Да умеят да описват собственото си поведение като пешеходци и пътници;
- Да умеят да разбират и обясняват последствията от грешките в собственото си поведение като пешеходци, пътници и начинаещи велосипедисти;
- Да формират начални умения за разбиране развитието на пътнотранспортната ситуация, на поведението на участниците в нея и на собственото си поведение;

• Да изброяват рисковите фактори на различните пътно-транспортни ситуации.

3. Да се формират и усъвършенстват практически умения:

- Да разчитат схеми и планове с маршрути;
- Да се движат самостоятелно и безопасно по маршрут от дома до училището и обратно;
- Да преминават безопасно през кръстовища, пешеходни пътеки и необозначени места;
- Да формират умения за обясняване на собственото си поведение;
- Да формират умения за въздържане от импулсивни действия;
- Да осъзнават значението на толерантността, етичността и дисциплинираността между участниците в движението по пътищата;
- Да формират умения за извършване на правилните действия в различни пътни ситуации.

III. ДЕЙНОСТИ

III. ДЕЙНОСТИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОСНОВНИТЕ ЗАДАЧИ

1. В началото на учебната година класните ръководители в часа на класа да запознаят учениците с пътно-транспортната обстановка в района на училището и да проведат беседа за поведението на учениците като участници в пътното движение.

Срок: 26.09.2025г.

Отг. Кл. ръководители

2. Запознаване на родителите с практически препоръки за предотвратяване на ПТП с деца и юноши през учебната година.

Срок: 30.09.2025 г.

Отг. Кл. ръководители, Комисията по БДП

3. Оказване на съдействие на класните ръководители за изготвяне на планирането за часовете по БДП.

Срок: 12.09.2025 г.

Отг. Председател на комисията по БДП

4. Всеки ученик от I – IV клас заедно с родителите си да определи най-безопасния маршрут от дома до училището и обратно.

Срок: м. септември 2025г.

Отг. Кл. Ръководители

5. Родителите на учениците от I - IV клас да попълнят декларации, в които да определят кой ще води и ще прибира детето от училище.

Срок: м. септември 2025г.

Отг.: Кл. Ръководители

6. Изучаване от учениците на правилата за движението по пътищата, съгласно програма за обучение по безопасност на движение по пътищата за учениците от I до IV клас, одобрена от МОН.

Учебният процес се провежда в часа на класа.

Срок: целогодишно

Отг. Кл. ръководители

7. Осигуряване с необходимите помощни средства и нагледни материали – учебни тетрадки за учениците, индивидуални безопасни маршрути за движение на учениците от първи и втори клас, учебно – помощна литература за учителя, учебни филми, табла и схеми.

Срок: м. октомври 2025 г.

Отг.: Кл.ръководители

8. Преподаденият учебен материал да се отразява в електронните дневници на паралелките.

Срок: целогодишно

Отг.: Кл.ръководители

9. Учителите в края на последния час да провеждат “петминутка” по

безопасност на движението по пътищата.

Срок: целогодишно
Отг. Кл.ръководители

10. Конкурс за рисунка на тема “Аз пресичам правилно”

Срок: м. февруари, 2026 г.
Отг.: Учителите по БДП I – IV клас и учител по ИИ

11. Отбелязване на Седмицата на безопасното движение с изложба от рисунки на тема „Имаш само един живот – пази го!”

Срок: м. април 2026 г.
Отг.: Комисията по БДП

12. Организиране на състезания между класовете на тема “Знам как да управлявам безопасно моя велосипед” – I - IV клас. Място на провеждане - площадка в двора на училището.

Срок: м. май 2026 г.
Отг.: Комисията по БДП

13. В края на всеки учебен срок да се проведе тестово изпитване и оценяване на резултатите от обучението по БДП за всеки ученик.

Срок: В края на I-ви и в края на II-ри уч. срок

Отг.: класни ръководители

14. Площадката в двора на училището да се използва в часовете по БДП при предварително съгласуване с председателя на УК по БДП, с цел предоставяне на преместваемите пътни знаци.

Срок: постоянен
Отг. Председател на УК по БДП

Извънкласна дейност

1. Съгласуване и приемане на плановете на класните ръководители.

Срок: м. септември 2025 г.
Отг. Класните р-ли

2. Отбелязване и участие в Европейска седмица на мобилността на тема „По-добри връзки“ под мотото „Избери как да се придвижиш“

Срок: м. септември 2025г.
Отг. Кл. ръководители

3. Да се ангажират родители в оказване на помощ при провеждане на мероприятия по БДП.

Срок: целогодишно
Отг.: Кл. ръководители

4. Да се организира среща на учениците от начален етап с лектори от КАТ.

Срок: по график
Отг. Комисията по БДП

5. Преди всяко организирано напускане на училищната сграда /екскурзии, походи, наблюдения и др./ да се провеждат разговори с учениците за припомняне правилата за безопасност на движението и същите да бъдат инструктирани срещу подпис.

Срок: целогодишно
Отг.: Класни ръководители

6. В края на учебната 2024/2025 г. да се предостави информация за дейността на комисията по безопасност на движението по пътищата.

Срок: 30.06.2026 г.
Отг. Председател на УК по БДП

7. Председателят на комисията по БДП да осъществява непрекъснат контакт с общинската комисия за съвместна дейност по организиране на обучението по БДП.

Срок: целогодишно
Отг. Председател на УК по БДП

8. При възникване на пътно-транспортно произшествие с ученик от НУ „Единство,, да бъдат информирани в срок от 24 часа РУО на МОН и Общинската комисия по БД.

Срок: целогодишно
Отг. Директор

VI. НЕОБХОДИМИ ВРЪЗКИ И ВЗАИМОДЕЙСТВИЯ

При изпълнението на планираните дейности, комисията осъществява взаимодействие с класните ръководители и учителите по БДП, със сектор „Пътен контрол“ на ОД на МВР и с обществени и граждански организации, осъществяващи инициативи по БДП, както и с родителите на учениците.

VII. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ДЕЙНОСТТА НА КОМИСИЯТА.

В резултат от дейностите на комисията да се осигури по-безопасна среда за учениците. Важен резултат от дейността е да се създаде култура на безопасно движение по пътищата и безопасно управление на моторни превозни средства у учениците и персонала на институцията.

Резултатите от дейността на комисията се отчитат в края на учебната година пред Педагогическия съвет на училището.

Председател на УК БДП:.....

/Ст.Петров/